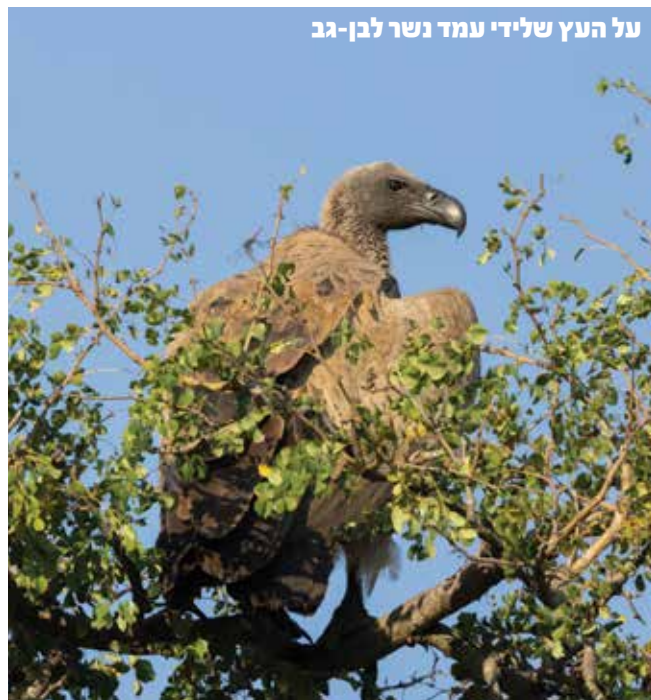

משפחה של חנקני-קסדה לבני-ציצית צדה בקרבתו, כמו בטקס קבלת אורחים חגיגי.

על העץ שלידי עמד נשר לבן-גב

דבש כשהיא מרחרחת את דרכה בין שולחנות הסועדים, ונטמעה שוב באפלה.

החווייה של קרוגר פארק החלה שלושה ימים קודם לכן, בשעות הצהריים של יום רביעי, לאחר כחמש שעות נסיעה מיוהנסבורג. חלום בן עשרות שנים על ספארי באפריקה סוף סוף מתגשם. כילד שגדל בירושלים של שנות ה-70, צפר מגיל 12 וצופה אדוק בסדרות הטבע של סר דיוויד אטנבורו, אני לא יודע להסביר איך הגעתי עד לגיל 56 מבלי שכף רגלי דרכה באפריקה. ואכן, כבר בדקות הראשונות צפינו

סופו של יום ספארי ממושך. גלגלי הג'יפ רומסים את העשב הדגני הצהוב והיבש, מפיקים רחש כשל נמר המתגנב חרש אל עדר אימפלות. אותו נמר שלא ראינו בשלושת הימים הקודמים ולא נראה גם ביום הבא, האחרון. אך עתה מתלווה לרחש של גלגלי הג'יפ אוושה נוספת, שהולכת ומשיגה אותנו. מתוך העשבייה הצהובה מגיחה להקה של זאבים טלואים (African Wild Dog). גופם הכלבי הכחוש והמטולא בצבעי זהוב, לבן, חום ושחור, נע בקלילות. זנבם מושפל, קצהו הלבן מיטלטל ימינה ושמאלה. שפתיהם משורבבות וחושפות שיני טורף אימתניות. עיניהם חולפות על פני הג'יפ באדישות. הם קרבים אלינו. הנקבה, עטוית קולר עיקוב, מובילה את הלהקה. הם נעים, עוצרים, מתגפפים, מרחרחים את האוויר המצטנן והולך. אוזניהם רוטטות בדריכות ציידים, שמוסווית היטב באדישות תנועתם. הם חולפים על פני הג'יפ, עוצרים ומעיפים מבט מסוקרן לתוכו, לעברי. זאב טלוא צעיר אינו עומד בסקרנות, זוקף ראש על צוואר מדובלל ומותח את אפו מעלה, אל מסגרת החלון הפתוח. הוא קרוב כל כך. אני נקרע בין דחף מטופש ללטף את ראשו ובין חשש שמכווץ את שרירי דוחק בי לברוח. הצעיר מרחרח את פנים הג'יפ ואותי. לבסוף הוא עוזב אותנו וממהר ומצטרף לחברי הלהקה הבוגרים, שנמצאים מאחורי הג'יפ. רחש כרסום עולה משם, וויאן, המדריך שהצטרף אליי, מבין שהם מכרסמים את הצמיגים, מניע ומתרחק מעט בנסיעה איטית. ששת הזאבים הטלואים מזדקפים, רצים מעט הלאה, נשכבים ורובצים בעשבייה, כשרק חציו הקדמי של גופם מציץ ממנה. ארבעה בצד אחד של הדרך, שניים בצידה האחר.

אנחנו נפרדים מהזאבים הטלואים (שהם, אגב, מין יחיד בסוג בפני עצמו במשפחת הכלביים), וממהרים למחנה, לפני שיוגפו שעריו בפני ממלכת הלילה שחיות הבר שולטות בה. רגע לפני השקיעה חוצה את הדרך סיווט (civet), טורף ממשפחת הגחניים, שצבע פרוותו הוא תערובת ייחודית של לבן מנומר ומנוקד בכתמים שחורים. הוא רץ ונעלם באור בין הערביים. מאוחר יותר, במחנה, כשוויאן ואני לגמנו בירה צוננת והמתנו לארוחת הערב, הופיעה מהאפלה גירית

קרוגר פארק, דרום אפריקה

כתב וצילם: פיקי איש שלום

זכרים של אימפלות, שנראו לי עד כה ענוגים ורודפי שלום, היו עסוקים בקרבות ובמרדפים על השליטה בהרמונות הנקבות.

זאב טלוא צעיר עומד ומביט לכיוון הרכב שלנו בסקרנות, זוקף ראש ומביט אל מסגרת החלון הפתוח.

פיל צעיר מתגרד בגזע עץ.

סיקסקי נפח בצבעי שחור ולבן משמיעים קריאות אזהרה.

ינשוף הפנינה הננסי ששיריקותיו העירו אותי בלילות לא פעם.

המתרחש סביבן, לאמוד את מרחק הקרוקודיל ואת כוונותיו, ואוזניהן רוטטות, דרוכות להתגנבות אפשרית של נמר, אריות, או כל טורף רעב אחר שינצל היסח דעת קצרצר ויהפוך את הרגע החולף למוות נצחי. בין רגליהן של האימפללות והזברות הילכו כרווני מים (Water Thick-knee), מוסווים בצבעי הסוואנה. סיקסקי נפח (Blacksmith Lapwing) בצבעי שחור ולבן מצטעקים בקריאות אזהרה, ועשרות פרטים של חופמי תלת-צווארון (Three-banded Plover) גוצים ויפי עיניים מצייצים ונעים, מקיפים את בור המים. בארץ, נסעתי עד נחשולים כדי לראות חופמי תלת-צווארון שהגיע לשם בטעות, ואילו כאן עשרות מהם מעטרים את הגדות. כך גם החסידון הוורוד (Yellow-billed Stork) ששיחר מזון לידי. אני לא זוכר כמה פעמים נסעתי ועד לאן בארץ הגעתי עד שראיתי חסידן בעמק המעייןות – פרט צעיר וכעור שעמד בלב שדה מרוחק, מוקף בחסידות שחורות. וכאן, במרחק נגיעה, חסידן בוגר ויפהפה בצבעי לבן וורוד, משיט במים את מקורו הצהוב, במרחק של הושט היד וגע בו. קסמי קרורג, הכשף האפריקאי.

הצפופות שוקקות ציפורים מתעוררות, שמצטרפות למקהלת השחר. באחד הבקרים, אוו ורו (Verreaux's Eagle-Owl) שחיפשנו ללא הצלחה בכל ערב, משך אותנו אליו בנהימות בס, מפתה אותנו לעץ המנוחה שלו ונעץ בנו עיניים עייפות, תחת גבות ורודות, שנראו כצבועות, מאופרות. שריקותיו של ינשוף הפנינה הננסי (Pearl-spotted owl) העירו אותי בלילות לא פעם, ובאחד הבקרים חשפו את מקומו ציפורים רבות שהתגודדו סביבו.

יצאנו מהמחנה לאחר סיבוב הבוקר, וויאן ניווט אותנו לבורות המים שבהם רובצים בצפיפות היפופוטמים, מגינים בתוך המים על עורם הרגיש מהשמש הקופחת. על גב אחד מהם נחה אנפה אפורה. מדי פעם היא שלחה מקור כדי לדג, ופרסה כנפיים במחאה נגד תנועות "מיותרות" של האי החי שלה, או כשהוא נפח גזים, שעלו וצפו כצורר רועש של בועות. קרוקודיל נע בעצלתיים, באיטיות של גזע נסחף. עדר אימפללות הבחין בהתקרבותו, אך נראה שחושיהן הרגיעו אותו, כי הן התקדמו לגדת הבור, רוכנות וגומעות. עיניהן לא מפסיקות לתור אחר

עדר זברות הגיח מבין העצים שמקיפים את בור המים, צפופות, דרוכות כמו האימפללות, כי בקרורג אין לנטרפים רגע של שלוה אמיתי.

נשר אפור-כיפה.

אותם בקרים שמענו את שירת מקהלות השחר הציפוריות, מפכה, מתוקה, מרובת מלודיות והרמוניות, שלתוכה נארגות שאגות עמומות של אריות רחוקים, נעירות של זברות, נחירות היפופוטמים, תרועות פילים וגם קריאות רמות של ציפורים לא מוזיקליות בעליל. כמו, תרועות טוראקו (Turaco), קריאות פרנקולינים (Francolin), איביס הדדה (Hadada ibis) ויאוריות, אותם אוזנים שכבשו בהדרגה את ישראל, לאחר שנמלטו מפינות חי וגני חיות ונפלו תחת הקטגוריה השנואה של עופות פולשים. כאן הן מקומיות, טבעיות, בראשיתיות. בכל אחד מהבקרים ציפרנו בגינות של מחנות הלינה. צמרות הפיקוס

בשני פילים וג'ירפה באופק. ויאן שהבחין בהתרגשות שלי הרגיע אותי ואמר שכך יהיה בארבעת הימים הקרובים. ואכן, כך היה.

משפחה של חנקני-קסדה לבני-ציצית (White-crested Helmetshrike) הקפידה לצוד בקרבתי, כמו בטקס קבלת אורחים חגיגי. אלו הן ציפורים בעלות ראש מוזר דמוי קסדה ועין צהובה יוקדת. הן התפתלו סביבי וגרמו לי להתעלם מהפילים הרחוקים ומחזיר יבלות (Warthogs) שנחר בקרבתי. מעליי, בשמיים הבהירים גלשו נשרים משלושה מינים שונים (Hooded, White-backed and White-headed Vultures), ועץ שיטה סמוך רחש מציפורים שמעולם לא ראיתי. חלקן ססגוניות, חלקן חדגוניות, כולן קיפצו סביבי, מזמינות אותי לאותו מחול של משקפת ומצלמה, שילוה אותי בארבעת הימים הקרובים. וביניהן פרוש, שהצווארון האדום שעל גרונה העניק לו את שמו חתוך-גרון (Cut-throat), ואסטרילדות כחולות (Blue waxbill), הציפורים הקטנטנות והתזזיתיות, שצרצורן גבוה ומעופן קופצני.

ויאן הלך למשרד כדי להציג את אישורי הכניסה. השומרים בשער שפטטו באנגלית גלשו מדי פעם לפזם בשפת הקוסה או הזולו, כשלשונם מצקצקת על חיה. אני השתכרתי בינתיים מהעושר הציפורי, וכשוויאן חזר, לא רציתי להיכנס לאוטו ולהיפרד מציפורי השער. הוא דחק בי ואמר שזה עדיין כלום, וחבל על הזמן, כי יש עוד הרבה מה לראות ולחוות. נפרדתי ממשפחת חנקני-הקסדה, והעמקנו אל הפארק. רציתי לומר אל לב הפארק, אך כששטח הקרורג (19,623 קמ"ר) הוא כשטחה של מדינת ישראל, כל שנספיק בימים הספורים שברשותי הוא לחוות מעט מחלקו הדרומי של הפארק. התמקדנו בעיקר בסביבת שני מחנות: הלוואאר סאבי (Lower Sabie) והסקוקוזה (Skukuza), המצויים לאורך חלק קטן מנהר הסאבי שמתפתל במתניות, עם טעימות קטנות מהבוש, מהסוואנות ומהיערות המעורבים. בכל

קובוס המים רבץ בבזץ. בצל עץ, כבד משקל ומשורג קרניים.

כחל לילכי צד לידי חגב וחבט אותו בגזע, באלימות שאינה מתיישבת עם יופיו המעודן ולאחר מכן בלע אותו בתוך שניות.

שרקקים קטנים ססגוניים, קוטפים כלאחר יד פרפרים ממעופם.

לחטוף שאריות, ונשרים, ואולי גם חסידת מרבן, מנתרים בכבדות אל הפגר ודוחפים צווארים קירחים לקרביים נשפכים. במקום זאת אני מסתפק בתמונה שמצטיירת למולי: נשרים לבני-גב שוטפים את צוואריהם ופושטים את כנפיהם הרחבות להתייבש בשמש החמימה, בשקט שלאחר שביעה.

הסאבי מתפתל לצד עדת הנשרים. צרצרים מצרצרים. העצים מפכים קולות ציקדות, דמויי בכי אנושי. הקנים מרשרשים ברוח חולפת. פטישנים (Hamerkop) פוסעים על הגדה החולית, ראשם דמוי פטיש כבד, מכונס על גבם, ועיניהם מתנוצצות בחשדנות כלפיי או כלפי כוח הנילוס (Nile monitor) שמשתזף על סלע ומזכיר לי את הכוח האפור הישראלי, שכשיתי עד כה מלראותו. להקה של פשוקי-מקור אפריקאיים (African Openbill) משחירה על אי חולי קטן במורד הנהר. אני מדמה לראות את נצנוצי המים מגיעים אליי מבעד לפישוק מקוריהם הרחבים. עוד סיקסקי נפח חוגות רעשניים של יאוריות. פרפור עקוד מרפרף מעל למים.

הלאה, דרך שרקקים קטנים (Little Bee-eater) ולבני-מצח (White-

תנין נע בעצלתיים, באיטיות של גזע נסחף.

בצמרת העץ טופף כפן אפריקאי, מקורו הוורוד מתנוצץ בשמש

במרכז בור המים מתרומם שלד עץ, מלבין בשמש היוקדת. על ענפיו היבשים תלוי קן אורגים עצום שממנו נתלים קינים קטנים יותר של אורגים אחרים. בצמרת העץ טופף כפן אפריקאי (African Spoonbill), מקורו הוורוד מתנוצץ בשמש הבוקר. לצידו ניצב שלדג ענק (Giant Kingfisher), עיניו סורקות את המים, תרות אחרי דגים. ז'קנה אפריקאית (African Jacana) הילכה בשיכול רגליים מעודן, שולחת מקור בהיר ועבה ללקט מהבזץ פרוקי רגליים. קובוס המים (Waterbuck) רבץ בבזץ, בצל עץ, כבד משקל ומשורג קרניים. משקלו הרב מאפשר לו מעט יותר רוגע מהאימפלות המעודנות.

בערב, בסופו של יום ארוך ולפני שהמחנה יסגור עלינו שוב את שערי, חזרנו לבור המים. אור ורדרד התגנב מהמערב, מעטר בהילה את גבות ההיפופוטמים ואת לחיי האימפלות. סנוניות וסיסים מעופפים מעל פני המים, לוכדים חרקים שנוסקים אל החשכה הנאספת. להקה של בבוניס הופיעה, שלוות הערב המתגנב מהם והלאה. הצעירים משתובבים, לא פוסקים מלשחק ביניהם, רודפים, מטפסים על עצים, מנערים צמרות וקופצים מהן, במשחקים שיקבעו את מעמדם העתידי בלהקה. הבוגרים רגועים יותר, יושבים על ישבניהם הכחולים-אדומים. רעמה עוטרת את ראשי הזכרים הבוגרים. כל אחד יושב לעצמו, מהורהר. אחד הזכרים פער לוע בפיהוק רחב. אימא נושאת על בטנה תינוק, שאוחז בפרוותה בידיים זעירות. בבזץ צעיר רוכב על צמרת עץ, אורה הרך של השקיעה אופף אותו.

שוב בוקר. אודם השחר מתחלף בזהב זריחה ובוורדרדות קרירה, ואז בשקיפות צלולה ובחום נסבל, כי הקיץ הרפה מאחזיתו והחורף קונה לו שליטה. ויאן ואני משיקים ספל קפה לציין את יום הולדתו ה-99 של דיוויד אטנבורו, גיבור ילדות ומקור השראה משותף, אף על פי שאני גדלתי בירושלים של שנות ה-70 וויאן בפרטוריה של שנות ה-90. אנו חוגגים את מורשת שימור הסביבה שלו ויוצאים שוב לדרכים האין סופיות בסוואנות ובבוש, בין תילי טרמיטים ולקול ציוצי ציפורים. הדרכים תוחמות מרחבים עצומים שאסורים בכניסה. גם כששומעים מתוכם שאגה מתגלגלת של אריה, או כשנשרים נושרים משם אל גדות נהר הסאבי לרחוץ את צווארם מדם ומשאירות פרווה, וברור שהיה שם קטל ויש פגר וטורפים, אסור לגשת. נותר לי רק להעלות מנכבי זיכרוני את אחד הפרקים מהסדרות של אטנבורו ולדמיין עדר אריות מעכל בעצלתיים בופאלו נטרף, צבועים מתגנבים ביניהם

ז'קנה אפריקאית הילכה בשיכול רגליים מעודן, שולחת מקור בהיר ועבה ללקט מהבזץ פרוקי רגליים.

בבון צעיר יושב על צמרת עץ, אורה הרך של השקיעה אופף אותו.

קופי ורווט משעשעים ועגמומי פנים.

טוקוס צהוב-מקור

השמיים. חיוויאי להטוטן דואה, נוטה ימינה ושמאלה, כמו מהלך על חבל אווירי בלתי נראה ומנסה לשמור על שיווי משקלו. שלדג מלכית (Malachite kingfisher) זעיר ומבריק חוצה בשריקה חדה את האגמון, מפזר סביבו זהורי צבעים. נקבה של נקר קרדינלי (Cardinal Woodpecker) מתופפת על גזע עץ. הזכר, בעל הכיפה האדומה, מסתתר אי שם בתוך העלווה הצפופה. זוג חטפיות גן-עדן (Paradise-Flycatcher) מציצות אליו מעץ. זנבו של הזכר מפואר ומשתלשל בין הענפים, ואני מתקשה להבין איך הוא מצליח לעופף בתוך צפיפות הענפים עם הזנב המשתלשל והנשרך. נחשון אפריקאי (African Darter) משפד במקורו החד דג, מקפיץ אותו לבליעה, ושב אל ענף, לפרוס כנפיו ולהתייבש. פיל פוסע אל הבוץ, מתפלש ומתעטף בו. הוא צועד בכבדות, מתרחק מהאגמון ומתגרד על גזע עץ, שנאנק וגונח מכובד משקלו, בעוד עיני הפיל מנצנצות בהנאה צרופה.

לבן, לוחך פרחים שמוכרים לי מגינות נוי ישראליות. עבורו הפרחים האלה הם הקיום היומיומי, לעיתים אכזרי, לעיתים מעט פחות. רכב צפרים נוסף מעפיל לתצפית, והם מצטרפים אלינו לקפה ולראסקים (rusk) אפרקינריים, מעין ביסקוויטים יבשים וקשים. אנחנו טובלים את הביסקוויטים ומרככים אותם. שיחת צפרים נקשרת על מה ראינו ומה לא, לאן כדאי להתקדם וממה להימנע. ואז הטלפון שלי נזכר לאתר קליטה ופורץ בסדרת התרעות קולניות על טיל חות'י שעושה דרכו הביתה, לחולדה. חטפית הצוקים מתרחקת בבהלה. הקודו פוסק ללחוך ומביט בי בתוכחה. אני מתנצל במבוכה, והשיחה משנה כיוון אל מצבו העגום של העולם, על הפוליטיקה הדרום אפריקאית והישראלית. למזלנו, הפארק מתגלה במלוא הודו הקדמוני, ומהנקודה הגבוהה שבה אנו נמצאים נראים השמיים אין סופיים וריקים מטילים, והכול שלו, כמעט גן עדן. ובמקום להיכנס לממ"ד אני משחרר את נפשי, והיא יוצאת במחול של חופש, שנישא על כנפיים של עיטי סוואנות (Twany Eagle), חיוויאים להטוטנים (Bateleur), ושלוש עוזניות, שמוטות כנפיהן העצומה מסוככת על רוחי.

ושוב אל הדרכים, בין זברות ופילים וצווארים מתנשאים של ג'ירפות. זכרים של אימפלות, שנראו עד כה ענוגים ורודפי שלום, עסוקים בקרבות ובמרדפים על השליטה בהרמוניות הנקבות. הלאה משם זכר אימפלה עוקב אחר נקבה. שפתיו משורבבות, לשונו חרצה זנבו הקצר זקור בתאווה גדושת הורמונים. הוא נוער. הנקבה מתרחקת בהליכה טופפת, והזוג נעלם בין עצי שיטה רחבי חופה. זרזירי בקר (Oxpecker) רוכבים על אוכלי העשב, מנקים אותם מקרציות, והיונקים מקבלים את נוכחותם בהכרת תודה ובסבלנות. לפחות עד שהציפורים משקיעות את מקוריהן הבורקים עמוק מדיי באוזניהם, והאוזניים מתנופפות ומעיפות את הזרזירים, שעפים לסיבוב קצר ושבים לרכוב על הצווארים הארוכים, או הגבים הכבדים, או הפנים העדינים, וללקט מהם קרציות מעיקות.

כעת לוקחת אותנו הדרך המאובקת דרך תפרים רעשניים, באטיס מנוקדי-סנטר (Chinspot Batis), צ'אגרות שחורות-כתר (Black-crowned Tchagra) וזרזירים, אל מסתור. הוא משקיף על הנהר, שמתרחב כאן למעין אגם קטן. גדותיו עמוסות צמחייה רעננה. הכול הומה ומזמזם ושר, חורק ונאנח. ז'קנה מהלכת על עלים צפים של שושני מים לבנים, שוב באותו שיכול רגליים חינני. אפרוח ממחר אליה, מתחנן למזון. טרם רכש את המיומנות החיננית של הוריו, והוא מועד גמלוני מעלה לעלה. ברודית שחורה (Black Crake), מקורה צהוב מבריק, עינה אדומה כשקיעה, עומדת על עלה צף. האפרוח שלה מסתופף בין רגליה, מבקש הגנה, ובה בעת מסתקרן מעולמו החדש. עיטם קולני (African Fish-Eagle) מצעק ומזנק אל

שקיעה. אני נכנע וממתין לשחר שיעלה על עוד יום בקרוגר, לזריחת הזהב ולמקהלת השחר.

חוויית נוספות מעין אלה נאספות, ולמרות עייפותי הרבה מותירות אותי ער בלילה. זה האדרנלין שפועם בעורקיי, והחוויית שמתעקשות לעבור עיבוד דווקא עכשיו, באישון ליל, כשגופי רק מבקש להירדם ולאגור כוחות לחוויות של מחר. אני מתהפך במיטה ונזכר בציפורים וביונקים, בעוד שריקות של ינשופונים ועטלפים משתלבות במחשבות. אני נכנע וממתין לשחר שיעלה על עוד יום בקרוגר, לזריחת הזהב ולמקהלת השחר, ובינתיים חש את אפריקה זוחלת מתחת לעורי, מתגנבת כצ'טה לטרפה. אך היא אינה מזנקת. היא מתחפרת ומעמיקה וקונה אחיזה בגופי. ואני יודע שנפלתי לעד בשביה.

בוקר אחרון וכמעט עגמומי. ויאן ואני יוצאים מהמחנה לכיוון היציאה מהפארק. מכוניות מתגודדות לצד הדרך, וויאן מתמרן ביניהן, ולמולנו רובצת צבועה מנוקדת (Spotted hyena) חצי רדומה. היא מוקפת צבועים שנרגעים אט ממלאכת לילם, מתכוננים לתנומת יומם. הלהקה מצטופפת סביב צינור ניקוז שמתוכו מציץ גור סקרן ומלא מרץ, שונה מאוד מהלאות המסופקת של אימו ושל יתר הבוגרים. גופו כהה ואוזניו גדולות, בולטות בחוסר מידתיות מוקיונית. פרוותה של אימו מזהבת קלות באור השחר ומנוקדת בכתמים כהים, שונה מפרוותם המפוספסת של הצבועים שלנו. אלה שמחכים לי במרחק יומיים מכאן.

אחד מחברי הלהקה דוחק בגור בחוטמו ודוחף אותו לחזור למבטחי הצינור. אימו עדיין רובצת לצד הדרך, מתעלמת מהנוכחות האנושית, אך לא מתמסרת לה. מודיעה לנו באדנות כי היא האדונית ואל לנו לסכן את גורה. אני מתמלא שוב באושר שעולה על גדותיו ומביס את העצב שמביא סוף הספארי הקרב. אנו מתנתקים בקושי רב ממשפחת הצבועים וממשיכים לגמוא את הדרכים אל עבר שער היציאה. עדר זברות חוסם את הדרך במחווות פרדה, ולאחריי מציצות ג'רפות שמרכיבות על גבן זרזירי בקר שובבים. משפחה חששנית של חזירי יבלות עומדת הססנית בצד הדרך, פיל צעיר תולש ענפים ועדרים על גבי עדרים של אימפלות. וכמובן, גם כל אותן ציפורים רבות שאירחו אותי והעניקו לי בקרוגר תחושת ביתיות אינטימית: דרונגו, תפרים רעשניים, אסטרילדות כחולות, טוקוסים אפורים והמוני זרזירים. וגם נשר לבן-ראש דואה ברקיע האפריקאי האין סופי ומלווה אותנו לשער היציאה שמתממש למולי ומקיא אותי מתוכו באדישות, בעוד אני – אפריקה מתחת לעורי – כבר נכון לביקור הבא. ●

מהמסתור נמתחת הדרך בין עצי אמרולה (Amarula) מפוארים ובין קיוויות כתר (Crowned Lapwing) וסנגליות (Senegal Lapwing), פרנקולינים מצויצים (Crested Francolin) וזברות, אימפלות ונשרים בשמיים. מקורים אדומים ונפיליים מופיעים בין העשבים המתנועעים. זוג קלאואים אדומי-פנים (Southern Ground-Hornbill) מהלכים בכבדות, עיניהם ננעצות פעם בקרקע ופעם בי. מקוריהם האימתניים מעבירים בי צמרמורות של חשש. העופות מופיעים ונעלמים חליפות בין קווצות העשבים. ממש כמו ראשן של שתי חוברות קורי (Kori Bustard), הכבדות שבין העופות המעופפים, שבצבעי הסוואתן היו כמעט נסתרות מעין, עד שצווארן הארוך וראשן המתנודד כבעין שכרות, הסגירו את מקומן. הקלאואים אדומי-הפנים, כמו החוברות שלפניהם, נעלמים ברחש של עשבי הסוואנות.

עדר בופאלו חוצה את הדרך. אנחנו מאיטים ועוצרים. כמה עגלים עולי ימים מנסים לשמור קצב עם מהירותם של הבוגרים, להסתופף תחת גופיהם הכבדים. אך הבופאלו ממהרים, משמניהם רטטים, ראשיהם כפופים תחת כובד משקלם. זכר מבוגר ועצום ממדים סוגר את השיירה במעין מאסף מגונן. על צמרות עצים נחים נשרים לבני-גב (White-backed Vultures) חזוגות של עיטמים קולניים. על אחת הצמרות עומדות ארבע חסידות מרבו (Marabou Stork). גם ממרחק ניכרים היטב צוואריהן הקירחים והמתדלדלים. מרבו צעיר מתקשה לשמור על יציבות. הוא שולח מקור אל ענף קטן, להיעזר בו. אך הענף נתלש ממשכת מקורו העוצמת. הצעיר נבהל, מועד ומחזיר לעצמו את שיווי המשקל, כשענף תלוי ממקורו. מיטלטל כמותו.

אנחנו סורקים את צמרות העצים וענפים אנכיים, מחפשים נמר במנוחה. כתמי הצל וגידולים על הענפים משחקים בדמיונו, מטפחים תקוות שווא שנכזבות באותה המהירות שבה הן צומחות. במקום נמר אנחנו מגלים קופי ורווט (Vervet monkey) משעשעים ועגמומי פנים. זנבם משתלשל מטה, מזכיר את זנבו של הנמר הנעדר. גם כתמי הצל שהעלים המרשרשים מפילים על פניהם ועל גופם מזכירים את חברבורותיו של הנפקד. הצמרות משכנות עוד דורסים מרשימים. זוג עיטי סוואנות מקבל את התקרבות הג'יפ בשוויון נפש. זו עוד ציפור שהוציאה לי את המיץ בישראל, וכאן היא מופיעה בפניי בכל הדרה המלכותי. לבלר (Secretarybird) עומד ברגליו הארוכות על צמרת עץ. אני יכול לדמיין אותו רץ ומתרוצץ לרוצץ את ראשו של נחש מבועת, ציציתו מתנוססת אחריו. אך הוא אינו נעתר לרצוני ונותר על הצמרת.